

INDRE ØSTFOLD
KOMMUNE
- på kornet

Landbruksinfo fra Indre Østfold kommune uke 51/2023

Takk for et godt samarbeid i 2023, og ikke minst:

Takk for mat og drikke, takk for brøyting, strøing og feiing, takk for kulturlandskapspleie, friluftslivsområder og biologisk mangfold, takk for ved, byggematerialer og juletrær, takk for brannberedskap, takk for alle små og store tjenester dere i landbruket bidrar med til samfunnet.

Bønder er bærebjelker i lokalsamfunnet, pass godt på dere selv og de rundt dere!

Etter et veldig krevende år håper vi at dere alle får gode juledager med litt fri.

Vi oppfordrer alle til å både gi og bruke lokalmat og lokale produkter (ikke minst juletrær!),

og håper du finner inspirasjon på [Smaken av Indre!](#)

God jul og godt nytt år!

Hilsen oss på landbrukskontoret i Indre Østfold kommune

Anne-Marit, Annica, Finn, Hilde, Knut, Lars, Marit, Martin, May, Pål Sindre, Stina og Vegard

Åpningstider i jula

Vi på landbrukskontoret tar i utgangspunktet fri i romjula. Ved behov kan du sende e-post til landbruk@io.kommune.no. Oversikt over kommunens [åpningstider finner du på hjemmesiden](#).

Søknad om produksjonstilskudd – etterregistrering av opplysninger

Du har mulighet til å etterregistrere enkelte opplysninger i søknad om produksjonstilskudd fram til og med **10. januar 2024**. Dette gjelder:

- avløserutgifter som foretaket har hatt etter 15. oktober
- dyr som er sanket fra utmarksbeite etter 15. oktober
- livdyr av kylling og kalkun som er solgt etter 15. oktober
- rugeegg som er levert til rugeri etter 15. oktober
- frukt, bær og veksthusgrønnsaker og salat på friland solgt etter 15. oktober

[Du logger deg inn på samme måte som da du sendte inn søknaden.](#) Klikk på knappen «Endre og lever søknad», og gjør de etterregistreringene du ønsker. Vær oppmerksom på at det er totalsum for søknadsåret du skal føre opp når du etterregistrerer. For eksempel skal du legge inn sum avløserutgifter for hele søknadsåret, dersom du har hatt avløserutgifter etter 15. oktober og etterregistrerer disse. Husk å kontrollere og sende inn søknaden på nytt etter at du har lagt inn de etterregistrerte opplysningene.

Status tilskudd ved produksjonssvikt

Vi har sendt alle søknader om produksjonssvikt hvor det er bedt om forskudd videre til Statsforvalteren. Søknadssystemet for erstatning ved produksjonssvikt er nå stengt frem til 4. januar.

Ettersende endelige avlingstall

Dersom du har levert all avling, kan du nå ettersende endelige avlingstall. Det gjør du ved å logge inn på [søknaden din om erstatning ved produksjonssvikt](#), under boksen «Jeg skal» velger du «Ettersende endelige avlingstall».

Vi får da opp varsel om at all avling er levert og at søknaden kan ferdigbehandles.

Så fort de nye satsene er registrert i systemet vil vi kunne gjennomgå søknader der all avling er levert og dokumentert, og sende de videre til endelig vedtak og utbetaling. Det vil si at ved å legge inn endelige avlingstall, vil søknaden bli raskere behandlet enn om du venter til avling fra mottakene er registrert i søknaden.

Gjødslingsplan

Har du fått laget gjødslingsplan for 2024? Hvis ikke er det lurt å gjøre det snart! Gjødslingsplanen skal være laget før vekstsesongen, beregnet ut fra gyldige jordprøver og er et krav for å ikke få avkorting av produksjonstilskuddet ved kontroll. Det er VELDIG få som er unntatt kravet om gjødslingsplan.

Her følger [§3 i forskrift om gjødslingsplanlegging](#):

1. Det skal utarbeides gjødslingsplan **før** hver vekstsesong. Foretak som disponerer husdyrgjødsel fra mer enn 5 gjødseldyrenheter skal ha en **årlig** gjødslingsplan. For foretak som har en enkel driftsform, liten variasjon i arealbruken eller ekstensiv driftsform, slik at gjødslingsbehovet varierer svært lite for de enkelte skiftene fra år til år, kan gjødslingsplanen være i inntil 5 år når dette godkjennes av kommunen.

2. Gjødslingsplanen skal omfatte alt jordbruksareal som foretaket disponerer, jf. [forskrift 19. desember 2014 nr. 1817 om produksjonstilskudd og avløsertilskudd i jordbruket](#).
3. Representative jordprøver skal i hovedsak tas hvert **4. – 8. år**, og det skal minimum rekvireres analyser for pH, fosfor, kalium, glødetap eller gis skjønnsmessig vurdering av moldinnhold. Jordprøvene skal analyseres ved et laboratorium som deltar i og har bestått ringtest for jordanalyser. For jordleie skal det foreligge jordprøver senest 2. året i leieavtalen, ev. 2. året på rad med ett års leiekontrakt.
4. Foretak med husdyr, eller foretak som får tilført husdyrgjødsel, slam eller annen organisk gjødsel, skal beregne **forsvarlig mengde** forbruk av dette for kommende vekstsesong. I gjødslingsplanen skal denne mengden fordeles på jordbruksarealet i henhold til foretakets spredeareal og slamplan.
5. Gjødslingsplanen skal inneholde en kartskisse, med oppgitt målestokk, som tydelig viser skifteinndelingen. Planen skal settes opp skiftevis, og følgende opplysninger skal oppgis for hvert enkelt skifte:
 - a) jordbruksareal i dekar
 - b) jordart og jordanalyser for pH, fosfor, kalium og moldinnhold
 - c) forgrøde
 - d) årets vekst
 - e) forventet avlingsnivå pr. dekar
 - f) årets gjødslingsbehov for nitrogen, fosfor og kalium pr. dekar
 - g) husdyrgjødsel, slam og annen organisk gjødsel
 - 1) type
 - 2) mengde pr. dekar og antatt spredetidspunkt
 - h) mineralgjødsel
 - 1) type
 - 2) mengde per dekar og antatt spredetidspunkt
6. Gjødslingsbehovet skal **avpasses** etter følgende kriterier:
 - a) **jordprøveresultater** for fosfor, kalium og moldinnhold
 - b) **Vekst og gjødslingsnormer** for distriktet
 - c) **Avlingsnivå** ut i fra egne dokumenter eller anslåtte **erfaringer** for hvert enkelt skifte
 - d) Forgrøde
7. Dersom vekstforholda avviker fra de forutsetningene som var når gjødslingsplanen ble laget, skal gjødslingsplanen **justeres** i samsvar med behovet.

Hensikten med gjødslingsplan er sørge for at de næringsstoffene plantene trenger for optimal vekst og utvikling blir tilført, slik at du unngår utvasking av næringsstoffer. I år har dere fått god oversikt over gjennomsnittsavlingene deres - det gir en pekepinn på hva som er realistisk avlingsnivå. Ta med det inn i gjødslingsplanleggingen! Næringsstoffer på avveie er uheldig for både lommebok og vannmiljø.

Husk husdyrgjødsel og spredeareal! Har du høye fosforverdier i jorda? Da bør du finne andre spredearealer, slik at du får utnyttet næringa i husdyrgjødsel på best mulig måte. Kanskje noen kornbønder uten tilgang på husdyrgjødsel er interessert i å kjøpe? Husdyrgjødsel har verdifulle næringsstoffer og organisk materiale, og bør brukes med omhu der det trengs.

Bruk gjerne rådgivingstjenesten fra [Norsk Landbruksrådgiving](#), eller bruk planleggingsprogrammer som Skifteplan, Jordplan, Agrilogg, Eana skifte, CropPLAN m.fl. til utarbeidelse av gjødslingsplan. Det finnes også materiell for utarbeidelse av manuell plan, som kan bestilles fra Yara.

SMIL og drenering 2023 oppsummert

I år er det innvilget kr. 7 050 091 totalt i [SMIL-midler](#). Det betyr at det er gjort miljøtiltak i landbruket for omtrent 14,1 millioner i Indre Østfold kommune i 2023 – det er bra! Hydrotekniske tiltak som reduserer tap av jordpartikler og næringsstoffer til vassdrag står for størst andel av tildelingene. Takket være ekstra midler overført fra statsforvalteren og noe inndratte midler fra tidligere år kunne vi innvilge enda flere søknader helt oppunder fristen. Potten er helt tom! Dere som ikke har fått vedtak på deres søknader må dessverre vente til februar/mars 2024.

Når det gjelder [tilskudd til drenering](#) er det innvilget søknader for totalt 9 128 684 kr. Det er vanskelig å si akkurat hvor mange dekar det tilsvarer, med nye satser midt i året og omgjøring av gamle vedtak. Uansett er det ingen tvil om at det har vært høy aktivitet på dreneringsfronten, og vår tildelte pott er brukt opp.

PS: Systemet er dessverre stengt fram til 3. januar, derfor får vi ikke utbetalt midler for ferdigstilte prosjekter før i 2024.

Innovasjon Norge 2024

I 2024 er det ingen søknadsfrist. Prinsippet «førstemann til mølla» gjelder.

Nytt for 2024 er:

- Maksimal støtte endres fra 35 til 40% av godkjent kostnadsoverslag
- Samtidig økes maks tilskudd til kr 3,5 millioner
- Generasjonskifte – maksimal kostnad er økt til kr 2 mill.

Vi minner også om ordningen for omlegging til løsdrift i storfeproduksjon der det kan gis inntil 50% tilskudd med en øvre grense på tilskuddet på kr 5 mill. Se www.innovasjonnorge.no for mer informasjon om alle tilskuddordninger og prioriteringer.

Går du med tanker om å investere – vi hjelper deg med søknaden.

Ta kontakt med Finn Frøshaug på 993 74 508.

Kontoopplysninger i skogfond

Vi oppfordrer deg som er skogeier å logge inn i [Skogfondssystemet](#) og se på kontaktinformasjonen du er registrert med. Legg inn din e-postadresse hvis den ikke allerede er registrert. Årsoppgaven blir snart produsert og den vil du da finne i Altinn.

Skogfond utbetales ikke i januar

Grunnet nye fylkeskommuner skal Landbruksdirektoratet gjøre fylkesoppsplitting i fagsystemet Økonomisystem for skogordningene, som skal gjelde fra 1. januar 2024. Mange ting skal på plass samtidig som det skal gjøres årsavslutning i systemet. Det vil derfor ikke bli utbetalt skogfond i januar.

Husk! Fellingsrapport rådyr 2023

Jegere skal ved jaktårets slutt rapportere alle felte rådyr i Hjorteviltregisteret. Fellingsresultat for rådyr skal registreres innen 14 dager etter at jakten er avsluttet 23. desember, uansett om det er felt dyr eller ikke. Hjorteviltregisteret er fra denne høsten eneste rapporteringsvei for felte rådyr (og villsvin). RAPPORTERINGSFRIST: 7. januar 2024

Praktiske spørsmål om bruk av Hjorteviltregisteret eller appen Sett og skutt, rettes til Naturdata på support@naturdata.no eller telefon 743 35 300.

De som ikke får til digital rapportering kan sende inn resultat som tidligere, på papir eller e-post til pal.sindre.svae@io.kommune.no.

Høring på kommunal målsetting for hjortevilt

De kommunale målsettingene for utvikling av hjorteviltbestandene i Indre Østfold kommune går ut til nyttår, derfor skal de nå rulleres. Her ligger også høring på endring av lokal forskrift (minsteareal), beskrevet i dokumentet. [Høringsutkastet finner du på kommunens hjemmeside](#).

Høringen er sendt ut til elgvald, hjortevald, bondelag og skogeierlag i kommunen, samt nabokommuner, Fylkeskommunen og Statsforvalteren.

Høringsfrist: 2. februar 2024

Hørings svar sendes til post@io.kommune.no eller per post til Indre Østfold kommune, Postboks 34, 1861 Trøgstad. Merk med: **Høring hjortevilt**.

Vi inviterer til informasjonsmøte om nye målsettinger tirsdag 16. januar kl. 18 – 20. Åpent for alle.

Ta kontakt med [Pål Sindre Svae](#) om du har spørsmål (etter nyttår).

Tilskuddsordninger fra Klima- og miljødepartementet for 2023

Klima- og miljødepartementet har flere ordninger for å stimulere til klima- og miljøarbeid. Det omfatter områdene naturforvaltning, friluftsliv, forurensning, kulturmiljø, klima m.m. Kommuner, organisasjoner, private foretak og privatpersoner kan søke [via elektronisk søknadssenter hos Miljødirektoratet](#). Du finner informasjon om ordninger som kan støttes hos [Klima- og miljødepartementet](#). Her er noen av ordningene

privatpersoner/foretak/organisasjoner/grunneierlag kan søke på, med frist 15. januar:

- [Forebyggende tiltak mot rovviltskader for husdyreiere, tamreineiere, m. fl.](#)
- [Konfliktdempende tiltak \(rovvilt\) for kommuner, organisasjoner m.fl.](#)
- [Tiltak i kulturlandskapsområder registrert som verdifulle kulturlandskap](#) (i Indre Østfold, kun Sand!)
- [Tiltak for ville pollinerende insekter](#)
- [Tilskudd til trua arter](#)
- [Tiltak for trua naturtyper](#)

Jordleieavtaler og kravet om 10 års leietid - Nylig høyesterettsdom

Med denne dommen kan driveplikten bli et tyngre og viktigere juridisk virkemiddel enn det har vært til nå. Nylig kom det en Høyesterettsdom om jordleieavtaler og kravet om 10 års leietid.

Høyesterett påpeker i dommen at hele 44 % av jordbruksarealet i Norge er bortleid (47 % i 2022), mens andelen av disse leieforholdene som oppfyller kravene i jordlova § 8 andre ledd er relativt lav.

Etter jordlova § 8 har grunneier av jordbruksareal driveplikt. Dersom man ikke skal drive selv, kan jorda leies ut. Det stilles imidlertid ufravikelige innholdsmessige og formkrav til leieavtalen:

- Leietiden må være på 10 år, uten oppsigelsesadgang for utleier
- Leieavtalen skal være skriftlig
- Leieavtalen må gi driftsmessige gode løsninger

Videre heter det i § 8 andre ledd fjerde punktum: «Ei leieavtale som er i strid med andre eller tredje punktum, kan ikkje gjerast gjeldande mellom partane eller i høve til offentlege styresmakter.»

Det rettslige spørsmålet Høyesterett måtte ta stilling til:

Hva er rettsvirkningen av at avtalen er i strid med jordlova § 8 andre ledd? Leietaker fikk fullt medhold.

Les saken hos Statsforvalteren i Oslo og Viken: [Ny dom fra Høyesterett om jordleieavtaler og kravet om 10 års leietid](#)

Østfold fylke gjenoppstår

Fra 1. januar 2024 deles Viken fylkeskommune opp og tre nye fylkeskommuner etableres; Akershus, Buskerud og Østfold. Hva betyr det i praksis?

www.viken.no stenges 1. januar 2024. Digitale skjemaer på viken.no stenges 21. desember, og finnes på de nye nettsidene fra 22. desember. Saksbehandling starter opp igjen 2. januar. For Østfold er det

www.ofk.no som er ny nettside. Informasjon om [arbeidet med å etablere tre nye fylkeskommuner finner du på viken.no](#).

Når det gjelder produsentnumre, så videreføres eksisterende produsentnummer uten endring. Nye produsentnummer blir heretter generert uten tilknytning til fylkesnummer og gardid-nummer, et såkalt «dumt» løpenummer, slik at eventuelle nye kommunesammenslåinger, kommunegrenseendringer og sammenslåing og splitting av fylker ikke vil føre til endringer i produsentnummereringen senere.

Indre Østfold kommunes kommunenummer endres fra 3014 til **3118**.

Temaside juletrær

NIBIO har en temaside om juletreproduksjon, så hvis du vil vite mer om norske juletrær og juletreproduksjon anbefaler vi disse sidene til litt faglig julelektyre:

<https://www.nibio.no/tema/skog/juletre>

Av alle ting som kjøpes i julestria er det ekte juletreet noe av det som har minst negativ effekt på miljø og klima. Vi har flere juletreprodusenter i kommunen, så for dere som ikke henter juletre i egen skog anbefaler vi generelt å kjøpe juletre lokalt! Les [Du grønne glitrande tre!](#)

Nytt fra:

Indre Østfold kommune:

- [Ny løsning for søknader om graving og annet arbeid i offentlig vei](#)
- [Åpningstider julen 2023](#)
- [Kommunestyret vedtok 12. desember handlings- og økonomiplanen for 2024-2027](#)
- [Smaken av Indre - oppdag lokalmat i Indre Østfold!](#)
- [Reserver tid med saksbehandler landbruk](#)
- [Kalender](#)

NIBIO – Norsk institutt for bioøkonomi

- [Blir det julemat uten utmarka?](#)
- [Hestejente med hjerte for ammekyr](#)
- [Du grønne glitrande tre!](#)
- [Genressurser under juletreet](#)
- [Lite rester av plantevernmidler i norskprodusert mat](#)
- [Familien Borgund og kystgeitene på Stad](#)
- [Nordnorsk landbruk – et spørsmål om rikets sikkerhet](#)
- [Gamle storferasar velegna for mindre bruk](#)
- [Klima- og samfunnseffekter av økt trebruk i Norge](#)
- [Bedre kontroll på virus i jordbær og bringebær](#)
- [Nye jordblandinger med lavere karbonavtrykk](#)
- [Uvanlig store fangster av stor granbarkbille](#)
- [Mote frå bevaringsverdige husdyrrasar](#)
- [Forbereder nasjonal helsesjekk for norsk matjord](#)

NLR - Norsk Landbruksrådgiving:

- [Lave avlinger gir for lite norsk potet](#)
- [Grobunn for økt kompetanse](#)
- [Kalender for kurs, markdager og fagmøter i regi av NLR Øst](#)
- [Kalender for kurs og fagmøter i regi av NLR](#)

Skogkurs.no - skogbrukets fellesorgan for kompetanseformidling

- [Skogkurs lanserer kurs i jakt på villsvin](#)
- [Kursoversikt](#)

Agropub - Nettside for økologisk landbruk

- [Økologisk plantemateriale til kjernefrukt](#)
- [Dyrking av julesalat](#)
- [Veien til økologisk svineproduksjon](#)
- [Eggproduksjon i økologisk landbruk](#)
- [Arrangementskalender](#)

Kompetansenettverket for lokalmat

- [Kurskalender – flere aktuelle kurs!](#)

Du kan abonnere på Landbruksinfo, meld deg på [her](#) for å få tilsendt i e-post. Dersom du vil reservere tid med en av oss i enhet landbruk, så kan du enkelt gjøre det via [bookingfunksjonen](#).

[Indre Østfold kommune](#)

[Enhet Landbruk](#)

Tlf.: 69 68 10 00

E-post: landbruk@io.kommune.no

Postadr.: Postboks 34, 1861 Trøgstad

Besøksadr.: Rådhusgata 22, 1830 Askim

Veterinærvakt Østfold Nord – Askim, Hobøl, Rakkestad, Skiptvet og Spydeberg: 69 22 10 90

Veterinærvakt Østfold Øst – Eidsberg, Marker, Rømskog og Trøgstad: 954 87 330

Viltvakt: 414 45 933